

Báthy Zsombor–Zsolt Péter

A koronavírus rendkívüli helyzetet teremtett, melyre Magyarország is rendkívüli lépésekkel válaszolt. Ezek a lépések jogi értelemben meg is haladták az Európai Unió lépéseit. Cikkünkben arra vagyunk kíváncsiak, hogy ez miért alakulhatott így. Sajtóelemzésre és szociálpszichológiai döntéselméletekre támaszkodunk.

A kormány nézőpontjának változása

Az 57 darab hírt elemző mintánk március 20-tól 25-ig terjed, 4 online hírportált figyeltünk: 24.hu, 444.hu, 888.hu és a Magyar Nemzet. Ezek mind a felhatalmazási törvénnyel voltak kapcsolatban. A diskurzusba először a kormányhoz közeli [888.hu kapcsolódott](https://www.888.hu) be március 20-án: „A kormány ezért arra kér minden, a magyar emberek egészségéért felelősséget érző parlamenti pártot és képviselőt, hogy támogassák a Házasabálytól való eltérést, és a lehető leghamarabb vegyék napirendre a törvényjavaslatot.”

Majd [Kocsis Máté](#): pozitív üzeneteit emelnék ki 22-éről: „...rendkívül konstruktívnak mondható egyeztetésen vannak túl az ellenzéki pártokkal, és jó fordulatnak tartja, hogy az ellenzéki frakciók megértették, a helyzet azt kívánja, hogy félretegyék a politikai vitákat.”

Nem telik el egy nap és a [888.hu egyik főcíme](https://www.888.hu) 23-án már a következő: „Miközben az ország a koronavírus ellen harcol, az ellenzék a vírus

oldalára állt” Ez annál is inkább bosszantó, véli a lap, mert Orbán Viktort idézve: „A széthúzás és viták helyett most az összefogás ideje érkezett el.”

A kormány ellenzékről alkotott képe hétpárti zárt ajtók mögötti tárgyalás során változott meg bizakodó és kritikusból teljesen ellenségesre: ilyen jelzőkkel illették az ellenzéket: [hisztériás és életveszélyes magamutogatású](#), [szerepzavarban toporzékoló](#), az ellenzék a [vírus oldalára áll](#) stb. Számokban ez úgy néz ki, hogy március 20 és 23 közt a portálon a törvény vitája előtt 2 darab bizakodó hangvételi cikket láthatunk és 2 darab negatív hangvételiút. A vita után teljesen eltűntek a bizakodó konstruktív cikkek. Továbbra is a 888.hu-t szemlélve ilyen véleményeket láthatunk a kormánypárttól:

Gulyás Gergely a [következőket mondta](#): „az ellenzék nagyon kicsinyes, nagyon álságos és nagyon hamis politikai játszmát kezdett el játszani.”

Kovács Zoltán kormányzóvivőről pedig az ellenzéki [444.hu](#) ír elítélően: „továbbra se partnerként kezeli a magyar polgárokat és képviselőit, hanem jelentős részében legyőzendő politikai ellenfélként”

Az ellenzék rendeleti kormányzástól való félelmére a 888.hu Karácsony Gergely, Budapest főpolgármesterének intézkedését [hozta fel](#). A portál egyfelől ismerteti a jogi helyzetet, mely szerint a Fővárosi Közgyűlés egy ideig nem ülészik, rendeletek alapján egy személyben kormányoz. Erre a különös helyzetre tekintettel a katasztrófavédelmi törvény lehetőséget ad, a képviselőtestület jogkörét a polgármester és az alpolgármester(ek) megkötésekkel gyakorolják. A polgármester nem foglalhat állást az önkormányzati intézmény átszervezéséről,

megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről. Másfelől viszont pofátlanságként értelmezik, hogy Karácsony ezt megteheti, Orbán Viktor viszont akkor miért nem? A példák jól mutatják, hogy az indulatok veszik át a korábbi együttműködési szándékot. A frusztráció kölcsönös, de lássuk még ehhez az ellenzéki szempontokat is.

Az ellenzék nézőpontja: állandó vagy változó?

Az ellenzék azt tapasztalta, hogy korábbiakban elképzelhetetlen módon, a koronavírus kapcsán a kormánypárt konstruktív hozzáállással [7 párti egyeztetést](#) kezdeményezett. A március 11-ei ülésen az ellenzék is bizakodó, épp úgy, ahogy a kormánypárti sajtóban is együttműködésről olvashattunk. Mintegy célként megjelölve saját álláspontjukról [így nyilatkoztak](#): „*legyünk konstruktívak, működjünk együtt a pártérdekeken felül*”. Ez a hozzáállás, azonban jelentősen megváltozott, mert úgy érzékelték, hogy nincs kompromisszumkészség a másik oldalon. Először úgy tűnt, a kormány azért hívja össze a hétpártit, mert kíváncsi a véleményükre. Aztán amikor a koronavírussal kapcsolatos törvénytervezet napvilágra került és már a civil szféra több szereplője is értelmezte a törvénytervezetet, például az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet, a Helsinki Bizottság, a TASZ, és az Amnesty International, az álláspontok végképp megmerevedtek.

Ezen szervezetek – [közös állásfoglalásuk](#) – szerint a törvényjavaslat alkotmányos jellegű problémákat tartalmazott.

A felhozott kritikák egyre jobban uralták a pártok kommunikációját, ezzel elfedve a konstruktív meglátásokat. Az ellenzéki [pártok ilyen jelzőkkel illették](#) Orbán Viktort és a tervezetet az ülésnap előtt:

Tóth Bertalan (MSZP): *„kiszolgáltatná Magyarországot, a magyar embereket Orbán Viktornak”*

Molnár Csaba (DK) szerint a törvény: *„Egy demokratikus jogállamban elképzelhetetlen”*. Jakab Péter (Jobbik): *„semmi nem indokolja, hogy Orbán Viktornak élethosszig tartó felhatalmazást adjunk, azt ugyanis királyságnak hívják”*. Szabó Tímea (Párbeszéd): *„teljhatalmat ad Orbán Viktornak és a Fidesznek”*.

Az ülésnap után egységesen léptek fel [közös nyilatkozatban](#) (márc. 24.) az ellenzéki pártok: *„...nem bízunk Orbán kormányában, ...a kormány alkalmatlannak bizonyult, ...a magyar polgárokat és képviselőit jelentős részében legyőzendő politikai ellenfelet lát”* *„Orbán diktatúra-törvényét, ..Fidesz hataloméhségét”*

A hírek eltérő száma

A 4 vizsgált online újság közt hasonló tendenciákat lehet felfedezni, az ülésnapon volt a legtöbb hír, előtte és utána meredeken emelkedett és csökkent. A törvénytervezet tárgyalásának másnapján még aktívan foglalkoztatták a sajtót az előző napi történések. A 4 újság közül kiemelkedik a 444 és 888.

Újságok/Na pi hírek száma	Márci us 20.	Márci us 21.	Márci us 22.	Márci us 23.	Márci us 24.	Márci us 25.	Összes en
24.hu	0	0	0	7	2	1	10
444.hu	0	3	2	4	6	1	16
888.hu	1	0	2	9	5	2	19
Magyar Nemzet	0	0	1	9	1	1	12
Összesen:	1	3	5	29	14	5	57

Ha azt nézzük, hogy az egyes portálon/újságon belül hogyan oszlik meg az érdeklődés, akkor a saját cikkek összességét tekinthetjük 100 százaléknak, s így összehasonlíthatóvá válnak miként súlyozták a lapok olvasóiknak a történéseket. Két teljesen eltérő tendenciát lehetett megfigyelni: míg a 888.hu-nál a 23-ai nézőpontfordulásra helyeződött a hangsúly, addig a 444.hu-nál az előzetes latolgatás és az utólagos értelmezés vált központivá. Mint láttuk, az utólagos értelmezés már a civil szervezetek véleményét tartalmazta.

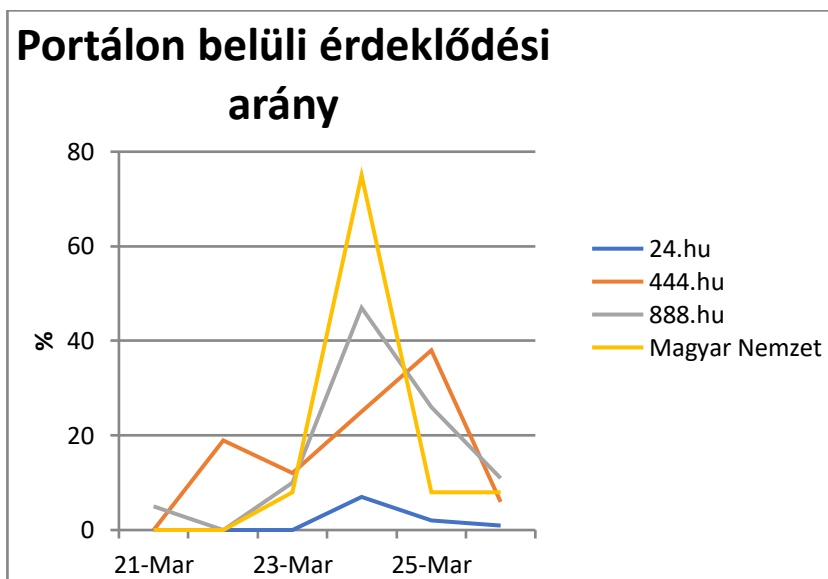
1. táblázat: Hírek száma napi bontásban a vizsált médiumokban

info@meltanyosság.hu

www.meltanyosság.hu

0630-311-1701

1149 NAGY LAJOS KIRÁLY ÚT 167. II. 23.

A médiumok szemszögéből

Az eddigiekben a pártok hozzáállását vizsgáltuk a felhatalmazási törvénnyel kapcsolatban, valamint a kiválasztott médiumok érdeklődési mennyiségét és a hírek kvantitatív eloszlását. Azonban a mintában szereplő újságok is rendelkeznek egy *felhatalmazási törvény képpel*, s érdemes azt is kvalitatív szempontból összefoglalni.

A 444.hu-nál egy abszolút negatív képet találtunk, főként kritikákat fogalmaztak meg: [civilek](#), [Európai Bizottság](#), [ellenzék](#), [petíció a törvény ellen](#) stb. A kormány [álláspontja](#) is bemutatásra került, de az is negatív színben, [kritikákkal](#) egybekötve. A 24.hu-nál már sokkal semlegesebb képet láthattunk. Az itt olvasható cikkek közül több foglalkozott a törvénytervezet [külföldi megítélésével](#) is.

Hasonlóan a 444-hez itt is megjelentek az [ellenzéki pártok](#) véleményei és az előbbieken említett [petíció](#) is. A 24.hu-nál található egy sokkal megengedőbb hangvételű [cikk](#) a törvénnyel kapcsolatban, mint a 444-nél: a szerzők itt úgy látják, hogy: „a törvénytervezet nem jelenti a diktatúra bevezetését /.../ állítják, bár megjegyzik, hogy a kormány kezébe olyan hatalmat is ad, ami gonosz lépések megtételét is lehetővé teszi kevesebb kontroll mellett, és fenyegető lehet a munkájukat végző újságírókra.”.

A 888-hu-nál és a Magyar Nemzet online verziójában a törvénytervezetet folyamatosan támogatják, hiszen segítségével a kormány [hatékonyabban tud fellépni a vírus ellen.](#) Értelmetlen [merénylet](#) a törvénytervezet bármilyen támadása. Amikor már nincs remény a kompromisszumra, akkor már az ellenzéket a vírus elleni [hatékony fellépés](#) hátráltatójának nevezik. Nagyobb szerepet kapnak a kormányközeli elemzőközpontok is. A vitában részletes képet kaphatunk [Orbán Viktortól](#), az [Alapjogokért Központtól](#), [Gulyás Gergelytől](#), sőt a volt jobbkios [Yona Gábortól](#) is.

Szociálpszichológiai esetelemzés

Érdeemes még egyszer nekirugaszkodni a történetnek, immár főként azt vizsgálva, miként és hogy mehetett végbe a hangulatváltás. Valószínűleg ez még a résztvevőket sem hagyja nyugodni, és akkor is tanulságos, ha meg akarjuk érteni mit tehet velünk egy helyzet,

s hogyan tudjuk elérni, hogy ne váljunk kiszolgáltatottjává a körülményeknek.

Mint a korábbi médiaelemzésben már láthattuk, március 11-én, azon a szerdai napon, mikor a hétpárti egyeztetés elindult, még minden tökéletesnek látszott. Már amennyire egy ilyen életet követelő veszélyes járvány esetén egyáltalán ezt a kifejezést szabad használni. Ám épp azért, mert a helyzet rendkívül drámai, kerülhettek a tárgyalófelek olyan tudatállapotba, amely részletekre fókuszálni nem is volt képes. A törvénytervezet előkészítő kormánzatnak valamivel jobb induló helyzete volt, mert ők fel tudtak készülni a tárgyalásra, át tudták gondolni saját javaslataikat. Azt is tudjuk, hogy nem egészen négy nappal később az ellenzékiek egyetlen feltételhez kötötték a törvénytervezet támogatását, nevezetesen ahhoz, hogy bizonyos idő után – alku tárgyát képezte, hogy 60 vagy 90 nap – a kormánzat felhatalmazása a Parlament elé kerülve legyen újratárgyalva.

Az részletkérdésnek látszik, hogy csak 30-án született meg a kétharmados törvény. (Ennek oka az, hogy 23-án, hétfőn még 4/5-ös felhatalmazás kellett volna a házszabály megváltoztatásához és a törvény gyors elfogadásához.) Így azonban maradt egy hét, hogy a nyelvpolitikai küzdelmek letisztuljanak, s a kormánzat többször is el tudja mondani, hogy a törvény a Parlamentnek ad nagyobb felhatalmazást (hiszen a Parlament mondja majd meg, mikor ér véget a veszélyhelyzet), az ellenzék pedig szintén újra és újra elmondja az átkozódástól (Jobbik) a könyörgésig (LMP),

hogy csak a korlátlan idejű felhatalmazást tekintik demokráciaellenesnek, s abban kérnének engedményt.

Március 30-án megtartották a Parlament utolsó ülését, de itt már a vitának, a Magyarországon megszokott módon, befolyása a szavazásra nem volt, a kormánypárt és az ellenzék külön-külön egységesnek mutatkozott, átszavazás nem történt, a [törvény](#) hatályba lépett. A szociálpszichológiai – laboratóriumban is kikísérletezett és politikai elemzésben is helyet kapó – elméleteket, modelleket hívjuk segítségül. Annyira szokatlan, hogy idehaza az ellenzék bármiben konstruktív tud lenni – az utóbbi évtizedben erre példát sem igen találunk –, s annyira szokatlan az is, hogy a Fidesz-kormány ilyesmire hívja az ellenzéket.

A tárgyalók szemszögéből

A történet első látásra nem több, mint egy kudarcos összefogás-kísérlet, mely mindkét oldalról frusztrációval végződött. Alaposabban megvizsgálva viszont, a kormányzat oldaláról mindez rögtönzésmentes stratégiának tűnik. A kormány fel volt készülve arra, hogy az ellenzék nem akar korlátlan felhatalmazást adni, és számára ez a kimenet is megfelelőnek látszott, hiszen így, miközben saját elképzelését a törvény megszavazásáról végig akarta vinni, az ellenzéket visszaszoríthatta a „mindenre alkalmatlan, felelőtlen” szerepbe. Bizonyára nem bánták volna, sőt talán remélték is, hogy azonnali felhatalmazást kapnak, csalódhattak is, hogy nem, de valójában nem az lepte meg őket,

hogy az ellenzék bizonyos dolgokban változtatást akart, hanem az, hogy több mindent elfogadott.

Az ellenzék miért lett rövid időre „konstruktív”? Orbán Viktornak miért kellett a parlamenti beszédében – miután „csalódott” az ellenzékben – 133 embert bátorságra felszólítani, mely bátorság ezúttal azonos volt az ő követésével? – Mindkét viselkedés mögött komoly bizonytalanság, s aggodalom rejtett.

A kormány a zárt ajtós tárgyalásokra voltaképp egy [elfogadhatatlan](#) csomaggal érkezett. Egy elfogadhatatlan politikai terméket kívánt eladni, mert a felhatalmazási törvény a veszélyhelyzet bevezetése során, a rendeleti kormányzás engedélyezésén túlmenően, három olyan elemet is tartalmazott, aminek nem volt köze a koronavírus járvány hatékony kezeléséhez. Mindezeket az ellenzéknek azonnal, akár létezésére vonatkozó veszélyként érzékelnie kellett volna, mégsem ez történt. Létezésére vonatkozó veszély nem csak a határozott idő elhagyása, hanem a másik két téma is: a helyi és az országos szavazásokról való lemondás a demokrácia befagyasztását jelenti, noha az információs társadalom korszakában a megoldásra váró feladat csupán annyi, hogy ez elektronikusan történjék. De míg e téren különösképp csak a helyi szinten való esetleges ellenzéki hatalommegszerzés prolongálódik, s talán veszélynek mégsem nevezhetnénk, egyértelmű veszélyforrás a Btk módosítása, ami alapján a rémhírterjesztést akár 5 évig terjedő börtönnel is büntethetik, ha annak köze van a vírus hatékony megfékezésének akadályozására.

Az ellenzék a tárgyalások elején ezeket egyáltalán nem érzékelté veszélyként, hiszen elfogadta.

Kitekintés: a szólásszabadság és a média

Ha bármilyen valótlán tényállítás szankcióját irreálisra növeljük, akkor a sajtó megbénul. Ha például tévedésből azt állítanánk, hogy valaki az első millióját korrupcióval szerezte, s ha ezt nem tudnánk bizonyítani, ráadásul az életünkkel kéne fizetni azért, ha beperelnek minket, valószínűleg még akkor se mernénk megírni az ilyesmit, ha hinnénk az igazunkban. Az igazság ennyit nem érne meg senkinek. Rosszul jár az a társadalom, amelyik minden tévedéstől meg akarja kímélni a nyilvánosságot, mert akkor az igazságot se meri kimondani senki. Nehéz azonban megmondani, hogy mi az a büntetési tétel, ami már megbénítja a sajtót, az öt év tekinthető-e ilyennek.

Hiedelmek garmadájával vagyunk ellátva, mikor véleményünket alakítjuk ki. Önmagában már az is egy hiedelem, hogy a karanténokkal jutunk túl a legjobban a válságon. Bármilyen utilitarista módon is kívánunk érvelni, nem lehetetlen, hogy a vírus elleni megfeszített küzdelem járulékos negatív következményei nagyobbak lesznek. Például, ha minden orvosi tevékenység a hosszú távon nehezen megmenthető koronavírusos betegek fordítódik, közben meghalnak a daganatos betegektől a vesebetegeken keresztül, a balesetet szenvedőkig olyanok, akik viszont megmenthetőek lettek volna.

Régebben az ilyen erőforrásos helyzeteket az orvosokra bízták, s végső soron ma is ők döntenek, amikor két koronavírusos haldokló van, de csak egy lélegeztető készülék. Önmagában minden a fentihez hasonló, az emberiség törekvéseit „hiedelemként” minősítő gondolat nevezhető a járványt megfékező erőfeszítések akadályozásának.

Jogilag ugyan nem szoktunk a tévedés jogáról beszélni a professzionális média esetében sem, de etikailag mindig van az egyes professzióknak törekvése arra, hogy külön szabadságokat szerezzenek maguknak. Addig nem lehet elmenni, hogy a szándékos hazugság ne legyen büntethető, de addig igen, hogy a nem szándékosat megbocsássuk. A tévedések arányos büntetéséről már szóltunk, kell legyen kockázatuk a tévedéseknek, de a börtönt egy nem szándékos módon továbbadott hír esetében – melyet például a kínai kormány épp a koronavírusról beszámoló orvos esetén tekintett rémhírnék – borzasztó következményekhez vezethet. A mi jogszabályunkból hiányzik a szándékosság, mint feltétel. (Igaz, ha ezt betennék, mint ahogy a Sullivan-ügy kapcsán [New York Times-szabálynak](#) nevezett amerikai joggyakorlatánál megtaláljuk, az azt is eredményezné, hogy igen nehéz volna bizonyítani a szándékosságot, és így mindenki megúszná a bírósági elítélést.)

Az ellenzék kompromisszumkeresése

A nyilvánosság szabályozása és a demokrácia érvényesítése igen bonyolult terület, de hogy sem erre, sem a választások befagyasztása

elleni tiltakozásra nem maradt energiája az ellenzéknek jól mutatja, hogy mennyire szeretett volna konstruktívnak mutatkozni.

Az első ok tehát, ami miatt nem vette észre az ellenzék, hogy egy számára elfogadhatatlan csomaggal lett megkínálva, az az, hogy fókusza érthető módon a járványra irányult, mert nem vitathatta, hogy egy gyorsan változó katasztrófahelyzetben kormányozni kell. A tárgyalóasztalhoz ültek a sokkoló helyzetben, sőt netán a kormányzat megnyugtató, magabiztos fellépése hatására vakká váltak a két utóbb elemzett témára, noha mindkettő a képviselőket személyesen is érinthette. De mégiscsak megakadt a torkukon az első pont.

A zárt ajtók mögüli tárgyalásról szóló hírek viszont ekkor még pozitívak voltak. Konstruktivitásról számoltak be a kormánypolitikusok, kormánymédiások is, ahogy mindezt a médiaelemzésben láthattuk.

Meglepetés, kölcsönösség, viszonzás

Maga a kormányközeli média hangütése, mely az ellenzékkel barátságos volt, jelzi, hogy a kormányzati politikusok közlései az újságírók felé ilyen jellegű kérést tartalmaztak: legyenek békések, mert az ellenzék váratlanul együttműködőnek látszik. Ez kellemes meglepetés lehetett. Pláne, ha előre arra készültek, hogy három olyan ajánlattal állnak elő, melyből egyik sem elfogadható. Ehhez képest az ellenzék kettőt azonnal elfogadott. Kellemes, de kínos is, ha a másik, akiről azt gondoljuk lehetetlen, épp az ellenkező, sokat enged nekünk. Az ilyen helyzetekben megjelenik a viszonzási késztetés, mert milyen ember az,

aki a másik engedményére nem tud hasonlóképp engedménnyel válaszolni.

A kormányzat ekkor beengedett ellenzéki javaslatokat, sőt, úgy nézett ki hajlandó tárgyalni az időbeli korlátlanág korlátozásáról. Ezt tekintjük egy tipikus szociálpszichológiai helyzetnek, mert kísérletek [bizonyítják](#), hogy az engedmények hatására megteszünk olyasmit is, amit azonnal nem tennénk meg.

A kormányoldali tárgyalófél azonban mégsem tett engedményeket, s hamar visszakozott az időkorlát kérdésében. Ezt csak úgy tudjuk magyarázni, hogy bár a tárgyalók a helyzetből adódóan komoly készletést érezhettek a kompromisszumra, de végül nem kaptak felhatalmazást az engedmény megadására.

A szabály tehát a visszakozás-kölcsönösség dinamikában az, hogy ha az első kéréshez képest a másodikat csökkentjük, a partner úgy érzi, hogy engedményéért cserébe neki is engedményt kell tennie. A mi történetünkben hol az ellenzék, hol pedig a kormány tett engedményeket, s ettől vált optimistává mindkét fél, noha mindkét fél kisiklott a saját racionális pozíciójából.

A tárgyalási pozíciók megmerevedése

Amikor a kormány mégse engedett az első pontjából, az a helyzet állt elő, hogy megint három teljesen elfogadhatatlan javaslattal találta magát szembe az ellenzék. A kormányzati tárgyalási stratégia egyre eredményesebbnek látszott, az ellenzéki tárgyalók kilátástalan

csapdába kerültek. Amennyiben teljes támadásba lendülnek, hiteltelenné válnak, hiszen két szempontra már igent mondtak, és ott volt az is, hogy az emberek érdekében mindenképp felhatalmazást kell adni a kormánynak. Ennek a tárgyalásnak a végén már abban is meg lehetett zavarodva, hogy valójában az első ponthoz is ragaszkodhatnak-e. Átverve érezték magukat, és csalódottak lehetnek, de hogy láttak-e bármilyen mozgásteret maguk előtt, az igencsak kérdéses.

Ám ekkor jött a külső hatás. Ilyesmire már végképp nehéz felkészülni a legravaszabb stratégiáknak is, de mindaz, aki kívülről szemléli az eseményeket nem áll a csoportdinamika hatása alatt, s ezért rögtön örültségnek látja már azt is, amit a folyamatban lévők sikernek éreznek. Az ellenzéki tárgyalók sikernek vélték volna, ha a három szempont közül az elsőben kompromisszumot érnek el. Mint említettük, ilyenkor van egy kölcsönös elvárás, ha a másik engedett, viszonzni kell. A Fidesz valószínűleg nem számított arra, hogy ilyen eredményes lesz, arra számított, hogy a lehetetlen csomagra a szokásos ellenzéki ellenségeskedés lesz a válasz. Ezután pedig nem számított arra a fordulatra, hogy a teljesen elbizonytalanodó ellenzéki tárgyalópartnerek találkozni fognak a külvilág, immár törvénytervezetet megismert kritikusával. A három közül két pontot (időkorlát nélküli – pontosabban a veszélyhelyzet elhárulását megadó időkorlát, melyet azonban a kormány dönt el – felhatalmazás és a rémhír törvény) – mely a köznyelv elnevezése –, a kormányzat által Soros-szervezeteknek

nevezettek logikailag [ízekre szedték](#). Sőt, még egy látványos civil tiltakozó [petícióhullám](#) is beindult.

133 bátor ember

A helyzet ekkor a Fidesz számára válhatott roppant nehézé. A kívülállók sugallatára kezdtek felismerni az ellenzéki pártok is, hogy számukra mindhárom javaslat elfogadhatatlan. Külföldi [visszajelzések](#) is érkeztek nemzetközi sajtószervezetektől, s féltő volt, hogy a Fideszes képviselők közül is akad majd, aki elbizonytalanodik, mert ha túl jók lesznek az érvek, amelyek azt állítják a kompromisszumkötés nem akadály a vírus elleni küzdelemnek, akkor az eredeti elképzelés elbukik. Ez a helyzet aztán egy nagy hatású [beszédében](#) csúcsosodott ki. Orbán Viktor ebben a beszédében 133 bátor embert igényelt. Bátor emberekre csak a legvégső esetben van szükség. Lényeges, hogy nem jóakarátú, erkölcsös, logikus, empatikus stb. emberek támogatását kérte, hanem bátrakét.

Ez a beszéd kétségkívül elemzésre méltó, de csak a sarokköveit van itt módunk felvillantani. Egy nagyon tárgyilagos és józan helyzetértékeléssel indít, amivel megerősíti válságkezelő kompetenciáját. A törvény átkeretezése is megtörténik (ez nem diktatórikus törekvés, ez nem a parlamentarizmus vége). Nem bizalmat kér az ellenzéktől, hanem érzelmektől mentes helyrerakásukra vállalkozik: rájuk úgysem lehet számítani, ugyanakkor nem bonyolódik, mint más esetben, az ellenzék támadásába.

Ezután a saját oldalhoz szól, felkelti felelősségérzetüket, nem fenyegeti saját képviselőit, hanem bátorságra szólítja fel őket, akár egy hadvezér, aki csatába indul, s aki bizalmat kér és ad az övéinek.

Mint azt tudjuk megkapta a bizalmat, kérdés mit szólnak a párttársak azokhoz a döntésekhez, melyek e magas jogosítványokkal szintén nem a koronavírus elleni lépésekről, hanem korábbi politikai csatározások megoldásáról [szólnak](#).